

№ ССБ012/27.02.2020 г.

**ДО
Г-Н ТОНИ ПАГОУН
МЕЖДУНАРОДНАТА АСОЦИАЦИЯ
НА СЪДИИТЕ**

**Г-Н ХОСЕ ИГРЕХА МАТОС
ЕВРОПЕЙСКАТА АСОЦИАЦИЯ НА
СЪДИИТЕ**

**Г-Н ФИЛИПЕ МАРКЕС
ЕВРОПЕЙСКИ МАГИСТРАТИ ЗА
ДЕМОКРАЦИЯ И СВОБОДИ**

**Г-ЖА ТАМАРА ТРОТМАН
МЕЖДУНАРОДНА ФОНДАЦИЯ
„СЪДИИ ЗА СЪДИИ“**

**КОПИЕ ДО
Г-ЖА ВЕРА ЙОУРОВА
ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ПО
ЦЕННОСТИ И ПРОЗРАЧНОСТ**

**Г-Н ДИДИЕ РЕЙНДЕРС
КОМИСАР ПО ПРАВОСЪДИЕ**

**Г-Н ДЖАНИ БУКИКИО
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ ЗА
ДЕМОКРАЦИЯ ЧРЕЗ ПРАВО**

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

На 5.02.2020 г. държавният секретар на Съединените американски щати (САЩ) публично оповести¹ името на съдията от Специализирания наказателен съд Андон Миталов за участието му в „сериозна корупция“. Единственото фактологичното уточнение в позицията се съдържа в следното твърдение: „В качеството си на длъжностно лице Миталов е участвал в корупционни действия, които подкопават върховенството на закона и сериозно компрометират независимостта на демократичните институции в България“. След това е пояснено, че огласяването се извършва по силата на Раздел 7031(с) от Закона за бюджетни

¹ <https://bg.usembassy.gov/bg/statement-by-secretary-michael-r-pompeo-bg/>

разходи, чуждестранни операции и свързани програми на Държавния департамент за 2020 г. (Div. G, P.L. 116-94), като след оповестяването на имената на чуждестранните длъжностни лица за тяхното участие, директно или индиректно, в сериозна корупция, тези лица и техните преки роднини не отговарят на условията за влизане в Съединените щати. Разяснено е, че държавният секретар на същото правно основание има възможност да посочи освен имената на длъжностни лица и на техните преки роднини, като може да направи това публично или конфиденциално. В заключение освен името на съдия Миталов са оповестени и имената на съпругата му и дъщеря му.

Случаят по **публичното оповестяване на името на съдия в политическа декларация** с международен характер във връзка със „сериозна корупция” е **първи по рода си** и поставя на дневен ред в спешен порядък необходимостта да се дадат принципни отговори на въпроси, които засягат върховенството на закона и независимостта на съда в България. Това е причината да се обърнем към Вас с **молба за формулиране на стандарти**, които в настоящата ситуация да очертаят **дължимото от компетентните държавни институции поведение**, което не застрашава функционирането на правовата държава, нито дискредитира основните човешки права и осигуряването на ефективен правен ред за тяхната защита.²

Във връзка с това на Вашето внимание излагаме конкретните факти, които изясняват характера на ситуацията, нейните последици, както и произтичащите от това непосредствени и дългосрочни опасности.

1. Изявлението е направено от висш държавен служител на друга държава въз основа на нейното законодателството, която безусловно разполага със суверенното право да предоставя или отказва визи на чужди граждани.
2. Въпреки че съгласно Раздел 7031(с) от Закона за бюджетни разходи, чуждестранни операции и свързани програми на Държавния департамент на Съединените американски щати за 2020 г. (Div. G, P.L. 116-94) оповестяването на лицата, на които се отказва достъп до страната поради участие в „сериозна корупция” е могло да бъде извършено конфиденциално, в този случай то е направено публично, поради което е станало публично достояние, включително на страните по делата, които разглежда съдия Миталов.
3. Политическата декларация на държавния секретар на САЩ не съдържа конкретна фактология за корупционно поведение на съдия Миталов. На въпрос на вестник „Сега” Американският департамент отговаря, че законът, по който е санкциониран съдия Миталов, „не дава конкретна дефиниция на „сериозна корупция“, по принцип ние разглеждаме характера на корупционните действия, включително и техния евентуален ефект върху националните интереси на САЩ“. Уточнено е още, че „най-общо казано, корупцията нанася съществени вреди върху икономиката, обществото и сигурността на дадена страна, може да улесни организираната престъпност и да отслаби общественото доверие във върховенството на закона и в управлението. Това има пряко отражение върху

² <https://www.svobodnaevropa.bg/a/30422038.html>

националната сигурност на Съединените щати, техните икономически и външнополитически интереси и, убедени сме, тези на партньорските на САЩ страни“³.

4. Срещу съдия Миталов нито преди политическата декларация, нито след нея е започвало наказателно производство.
5. От изявленията на представители на българското правителство става ясно, че САЩ не са представили допълнителна информация за конкретното поведение на съдия Миталов, което им е дало основание да го квалифицират като „участие в сериозна корупция“.
6. Независимо от липсата на конкретна информация, която признава по националната обществена телевизия (БНТ)⁴, министърът на правосъдието г-н Данаил Кирилов внася предложение⁵ в кадровия орган на българските съдии (Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, чието мнозинство е политически конструирано, доколкото избраните пряко от съдиите членове са 6 от 14) за дисциплинарното освобождаване от длъжност на съдия Миталов. В предложението се заявява, че „неблагоприятният резултат за авторитета на съдебната власт и за българската държава е налице, като се засяга доверието и независимостта на съдебната ни система, както и международната оценка за възможността да се прилага принципът на върховенството на правото в нашата държава“. Отбелязва се също, че „отражението на вредата не е само в българо-американските ни двустранни отношения, а и сред държавите-членки на ЕС и всички партньори на Република България, работещи за утвърждаване на този ключов принцип на правовата държава“.

За първи път в предложението на министъра на правосъдието се споменава конкретно дело, като се посочва, че негативният резултат за международната репутация на българската държава е причинен от „допуснати от съдията нарушения на материалния и процесуалния закон“, с които едновременно е нарушил служебните си задължения и е накърнил престижа на съдебната власт (т.е. е осъществил два състава на дисциплинарно нарушение по българския Закон за съдебната власт).

Позоваването на конкретно наказателно производство и на постановен от съдия Миталов съдебен акт изисква да се отчете публично оповестената информация от прокуратурата за него, както и оповестената в медиите информация за посещението на министър-председателя в САЩ.

- 6.1. Българският гражданин Николай Малинов е привлечен в качеството на обвиняем по чл. 105, ал. 1, пр. 2 от Наказателния кодекс (НК) за това, че на неустановена дата през януари 2014 г. до 3.07.2019 г. на територията на Република България се поставя в услуга на чужда организация, за да ѝ служи като шпионин.⁶ Прокуратурата не сезира съда за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража и взема мярка за неотклонение на Малинов парична гаранция. След като прокуратурата не е направила искане за задържане, това означава, че е приела, че не са налице

³ <https://segabg.com/node/119874>

⁴ <https://www.bnt.bg/bg/a/kogato-posochat-koruptsiyata-otvn-ministr-danail-kirilov>

⁵ <https://news.lex.bg/wp-content/uploads/2020/02/iskane-1.pdf>

⁶ <https://www.prb.bg/bg/sp/news/publikacii-i-intervyuta/syob-sht-enie-26>

предпоставките на чл. 63, ал. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), включително – че не съществува посочената в хипотезата на тази правна норма реална опасност обвиняемият да извърши престъпление.

- 6.2. На 10.09.2019 г. на обвиняемия Малинов е наложена забрана за напускане на пределите на страната. Това е вид мярка за процесуална принуда по чл. 68 от НПК, която се налага независимо от мярката за неотклонение, за тежки умишлени престъпления. В досъдебната фаза забраната се прилага с постановление на прокурор, като е предвиден съдебен контрол за нейната законосъобразност и пропорционалност. Обвиняемият има право да обжалва както забраната за напускане на пределите на страната, така и да поиска от съда в рамките на действаща забрана разрешение за напускане на страната за конкретно определен период (чл. 68, ал. 4 – 6 от НПК).
- 6.3. На 12.09.2019 г. прокуратурата разгласява на официалния си сайт част от доказателствата по разследването, „водена от разбирането, че българските граждани имат право на информация, което е тяхно конституционно право”. Посочено е, че сред публикуваните материали е „докладна записка на руски език, изготвена от обвиняемия Николай Малинов, в която в качеството му на председател на „Национално Движение Русофили“ в Република България е изложил вижданията си за геополитическа преориентация на България и стратегия, чрез която същата да бъде постигната”.⁷
- 6.4. В периода 14-17.10.2019 г. главният прокурор Сотир Цацаров и заместникът му Иван Гешев (понастоящем главен прокурор) са на посещение в САЩ по покана на американската страна.
- 6.5. На 28.10.2019 г. съдия Миталов се произнася по молба на обвиняемия Малинов за отмяна на забраната за напускане на страната. Молбата се подава в съда чрез съответната прокуратура, която я администрира, като прилага делото, а преди да го изпрати в съда, извършва проверка дали искането е от нейна компетентност и ако това е така, се произнася. След като прокуратурата е изпратила молбата в съда за произнасяне, това означава, че прокурорът е приел, че тя е неоснователна – не се налага нито да бъде отменена забраната за напускане на пределите на страната, нито на обвиняемия да бъде разрешено временно напускане на страната. В определението на съдия Миталов, което е публикувано на сайта на Върховния касационен съд и е общодостъпно⁸, е посочено, че в молбата на обвиняемия Малинов са наведени доводи за обществените му ангажименти и за необходимостта от чести пътувания в Русия, като са посочени мероприятия за периода от 1-5 ноември 2019 г. в гр. Ярославл и гр. Нижни Новгород, за които билетът е бил закупен още на 26.08.2019 г. и в тази насока са представени писмени доказателства. Съдия Миталов оставя без уважение искането за отмяна на цялостната забрана за напускане пределите на страната и разрешава на обвиняемия да напусне пределите на страната за срока на изтъкнатите мероприятия – 5 дни. В мотивите на определението се приема, че няма опасност обвиняемият да се укрие извън страната, а това е опасността, която

---

⁷ <https://www.prb.bg/bg/sp/news/publikacii-i-intervyuta/syob-sht-enie-26>

предотвратява наложената процесуална ограничителна мярка. В тази насока са преценени доказателствата за това, че Малинов многократно е пътувал до Руската федерация и се е връщал; семейството му – съпругата и децата му, живеят в България; не е създавал пречки пред разследващите органи и съда за осигуряването му за участие в наказателното производство.

6.6. На 4.11.2019 г. обвиняемият Малинов получава орден, връчен от президента на Руската федерация Владимир Путин.⁹

6.7. На 5.11.2019 г. – в срока, указан в определението, обвиняемият Малинов се връща в България.¹⁰

6.8. На 4.11.2019 г. главният прокурор сезира Инспектората към Висшия съдебен съвет (компетентния орган да извършва предварителни дисциплинарни проверки и в случай на данни за дисциплинарно нарушение да сезира Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет за образуване на дисциплинарно производство срещу съдия) с искане да провери дали съдия Миталов със споменатото определение е извършил дисциплинарно нарушение. Според главния прокурор разрешението е дадено в нарушение на процедурата, защото прокурорът не е постановил изричен отказ обвиняемият да напусне страната, който може да бъде обжалван пред съда.¹¹

6.9. На 25.11.2019 г. българският премиер г-н Бойко Борисов отива на официално посещение в САЩ, където се среща с президента г-н Доналд Тръмп.

След срещата г-н Борисов съобщава пред медиите, че на нея е обсъждан постановеният от съдия Миталов съдебен акт, като българският премиер споделя с журналистите, че е срещнал затруднения да обясни как е възможно съдът да разреши на обвиняем за шпионаж да напусне страната: *„Когато има зловредно влияние, българските служби и прокуратурата показаха, че действат мигновено. Не можях да му (на президента Тръмп) обясня, след като прокуратурата и МВР и ДАНС са арестували за шпионаж, има повдигнато обвинение, как български съдия го е пуснал да отиде да вземе орден от Тръмп, ей тва трудно можях да разбера, а, а прощавайте грешка на езика, от президента Путин“.*¹²

6.10. Инспекторатът към Висшия съдебен съвет на 06.02.2020 г. съобщава, че е извършил предварително проучване и е констатирал, че няма основание за започване на дисциплинарна проверка, тъй като не са установени нарушения при организацията по образуването и движението на делото, както и на приключването му в срок – единствените въпроси, по които е допустимо да се произнася, за да не навлезе във въпросите по съществуването на делото и така да накърни независимостта на съда.

⁸ <http://www.vks.bg/analizi-i-dokladi/mitalov-ivss.pdf>

⁹ <https://tass.ru/obschestvo/7077432>

<https://offnews.bg/bulgaria/putin-vrachi-orden-na-druzhbata-na-nikolaj-malinov-v-moskva-714779.html>

¹⁰ <https://fakti.bg/bulgaria/422410-nikolai-malinov-rusia-e-priatelaska-darjava-nama-kak-da-si-shpionin-na-takava>

¹¹ [https://prb.bg/media/cms_page_media/CCE_000045\(1\).pdf](https://prb.bg/media/cms_page_media/CCE_000045(1).pdf)

¹² https://dariknews.bg/novini/bylgariia/borisov-ubeden-sym-che-vizite-shte-padnat-podarihme-na-trymp-karta-za-golf-videosnimki-2199381?fbclid=IwAR2Q9NUjdE2R2CchIFrhcKGPHV_shCLpX5J1ovcS1gBcEN_hL0dbCe93_yM, в 10:50 от записа.

Инспекторатът към Висшия съдебен съвет отбелязва, че главният прокурор е поискал произнасяне по правилността на съдебния акт, но органът няма такива правомощия.¹³

7. Предложението на министъра на правосъдието за дисциплинарно освобождаване от длъжност на съдия Миталов поражда активна обществена дискусия относно това дали действието му обслужва конюнктурен геополитически интерес или е акт на некомпетентност, дали представлява намеса в съдебната власт и какви могат да бъдат последиците от нея.¹⁴¹⁵¹⁶

Съюзът на съдиите в България, най-голямата съдийска организация в България, разпространи открита позиция¹⁷ до Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, в която заявява, че образуването на дисциплинарно производство с предмета, посочен от министъра на правосъдието, само по себе си би уронило престижа на съдебната власт и би засегнало нейната независимост. От една страна, подобно производство би създадо у гражданите неприятното за българската държава внушение, че ако не беше изразената позиция от държавния секретар на САЩ, твърдените нарушения на процесуалния и материалния закон не биха били повод за загриженост на българските власти. От друга страна (и именно това е посочено като въпроса от съществено значение), иска се преследване на съдия поради неправилно приложение на закона. Преценката за правилното приложение на закона не е от компетентността на министъра на правосъдието, нито на административния орган Висш съдебен съвет, а единствено на съда в съответния наказателен процес. Нарушаването на този ясен постулат ще доведе до накърняване на принципа на върховенство на правото, до намеса на политическата власт в независимото правораздаване и ще има смразяващ ефект върху останалите съдии, включително като повлияе негативно върху свободата на формиране на вътрешното им убеждение при упражняването на съдебен контрол в досъдебното производство, когато се иска съществено ограничаване на основни човешки права и, в крайна сметка, ще доведе до пагубни последици за гражданите и независимостта на правосъдието.

8. Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет провежда извънредно заседание на 06.02.2020 г. и по предложение на председателя на Върховния касационен съд единодушно решава да изиска информация от САЩ по отношение на публично оповестеното съпричастие на съдия Миталов към „сериозна корупция“¹⁸.

Такава информация не е постъпила досега. Поради естеството на правната уредба, на която се позовава държавният секретар на САЩ, е възможно и да не бъде изпратена.

9. На редовно заседание на 11.02.2020 г. Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет единодушно приема, че предложението на г-н Кирилов не отговаря на законите

¹³ <http://www.vks.bg/analizi-i-dokladi/mitalov-ivss.pdf>

¹⁴ <https://segabg.com/category-video/zashto-tochno-sudiya-mitalov-se-okaza-simvol-na-korupciyata-u-nas>

¹⁵ <https://glasove.com/categories/na-fokus/news/d-r-nikolaj-mihajlov-amerikancite-izvyrshiha-patetichna-glupost-s-vyzpitatejna-vel>

¹⁶ https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2020/02/07/4026253_amerikanskoto_kleimo_za_korupciia/

¹⁷ http://judgesbg.org/wp-content/uploads/2020/02/Stanovishte_-10_Feb_2020.pdf

¹⁸ <https://news.lex.bg/инспекторатът-не-открил-нарушения-на/>

изисквания да се опише деянието от обективна и субективна страна конкретно, като бъдат съответно посочени и нарушените разпоредби на закона, поради което съгласно изискванията на процедурата (чл. 316, ал. 2 от Закона за съдебната власт) му предоставя 7-дневен срок, в който да отстрани недостатъците на искането.

10. На 14.02.2020 г. министърът на правосъдието отново внася предложение за уволнение на съдия Миталов.¹⁹ Същата вечер по националната обществена телевизия²⁰ министърът на правосъдието г-н Кирилов заявява, че единственото, което е допълнил, са факти от проверката на Инспектората към Висшия съдебен съвет, която не е установила нарушения от компетентността на дисциплинарен орган. От съобщеното става ясно, че отново се иска освобождаване от длъжност заради твърдени нарушения на процесуалния закон и поради накърнената международна репутация на държавата ни.
11. На 18.02.2020 г. с решение на Съдийската колегия (с мнозинство 7 гласа „за“ и 4 „против“) е образувано дисциплинарно производство срещу съдия Андон Миталов. След обявяване на решението председателят на Върховния касационен съд заявява публично, че е преминала границата, защото ВСС се превръща в съдебен орган, който може да разглежда необжалваеми съдебни актове. По думите му магистратите вече са наясно, че дори и за нарушения, свързани с правораздавателната им дейност, може да им бъде търсена дисциплинарна отговорност, а с предложението на правосъдния министър в Съдийската колегия се е настанила не просто политиката, а геополитиката.²¹
12. Същевременно публичното действие на държавния секретар на САЩ е анонсирано предварително от посланика на САЩ в България като мярка на подкрепа и за укрепване на върховенството на закона, а след изявлението посланикът г-жа Херо Мустава заявява, че „забраната, която беше обявена преди седмица, е първата забрана, но не е последната. Надявам се хората да видят това като първа стъпка“.²²

Позволяваме си да изброим цялата последователност на събитията, защото тя очертава системност, повтаряемост и насоченост на действията на българското правителство, които са опасни за независимостта на съда и баланса между властите, както и за ерозиране на доверието на гражданите в държавните институции и в легитимността им да осъществяват държавното управление, подчинявайки се на върховенството на правото.

Държавният секретар на САЩ е избрал да съобщи името на съдия Миталов публично, но общата декларация за съпричастността му към „сериозна корупция“ (понятие, което според съобщеното от Американския департамент не е обвързано с конкретен състав на престъпление) не може да бъде основание за предприемане срещу него на каквито и да било санкционни последици. Същевременно съдия Миталов не е отстранен от длъжност и се ползва от всички правомощия на съдия съгласно българското законодателство, включително функционален имунитет при изпълнение на служебните му задължения.

¹⁹ <https://news.lex.bg/данаил-кирилов-изпрати-на-всс-допълне/>

²⁰ <https://www.bnt.bg/bg/a/kogato-posochat-korupsiyata-otvn-ministr-danail-kirilov>

²¹ <https://www.bnr.bg/horizont/post/101229365>

²² <http://news.bnt.bg/bg/a/khero-mustafa-zabranata-ot-minalata-sedmitsa-e-prvata-no-ne-i-poslednata>

От друга страна, отук нататък след политическия акт на САЩ и реакцията на българското правителство осъществяването на съдийските функции на съдия Миталов ще носи всички белези на компрометирана съдебна независимост и накърнено доверие във възможността да се постигне правосъдието, а това е неприемливо както за българската държава, така и за общността към която принадлежи – Европейския съюз.

Тежестта на вредите за авторитета на правосъдието произтича и от факта, че съдия Андон Миталов правораздава в Специализирания наказателен съд, компетентен да разглежда както организирана престъпна дейност, така и престъпления, извършени от високопоставените представители на държавните власти. Този съд беше създаден по инициатива на депутати от управляващата партия първоначално само като съд, разглеждащ обвинения за организирана престъпност. Впоследствие юрисдикцията му бе разширена с включването на престъпления, извършени от лица на високопоставени държавни позиции и лица с имунитет, което породило широки обществени дебати и възражения, че по естеството си този съд е извънреден. Изразените опасения се основават най-вече на това, че юрисдикцията му не обуславя специализация съобразно предмета на делата и вида на правната материя (каквата специализация се постига например със създаване на трудови, семейни, административни съдилища), нито се постига специализация съобразно субектите (каквито например са съдилищата за непълнолетните и военните). Компетентността на този съд изборително включва определени категории престъпления, когато са извършени от определени категории лица. Същевременно всички останали престъпления от същия вид или всички останали престъпления, извършени от избраните категории лица, остават в общата компетентност на другите съдилища. В дебатите беше застъпена тезата, невъзприета от правителството, мнозинството в Народното събрание и Конституционния съд, че смесването на специализация по материя със специализация по лица влиза в конфликт с идеята за ефективност на този вид организация на съдилищата. В дебатите се изтъква, че изземването на част от компетентността на други съдилища, а не на цялата компетентност по конкретните престъпления – имуществени, стопански, корупционни, документни престъпления и такива срещу правосъдието, извършени от лица с имунитет и на високи позиции в изпълнителната власт, и предоставянето ѝ на Специализирания наказателен съд е белег за извънредност, доколкото всяка изборителност и отклонение от въвеждането на общ принцип за всички дела, за всички субекти или за цяла категория субекти се схваща като политическо накърняване на институционалната независимост на съда. Наред с това се отбелязва, че след като се иземва вече съществуваща особена компетентност (тази на Софийския градски съд по чл. 35, ал. 3 от Наказателно-процесуалния кодекс) от съдии с многогодишен опит по тези дела, без да са посочени аргументи в подкрепа на ефективността на това решение, се поражда съмнението, че целта се свежда до фактическото елиминиране на съдии, от които останалите власти и прокуратурата не са били удовлетворени. В подкрепа на това опасение се навеждат затрудненията по попълване на щата на новосъздадените съдилища със съдии от кариерата, което налага включване преимуществено на юристи със стаж в прокуратурата и следствието. Освен доводите за противоконституционност на Специализирания съд в дебатите се посочва и друг вреден за общественото развитие ефект – самата идея висшите представители на държавните власти да бъдат съдени от специализирания по организирана престъпност съд, наред с организаторите и участниците на организирани престъпни групи, се определя като девалвация на идеята за държавност и допуска внушения за възможен политически произвол.

Маркираме основните етапи на обществената и професионална дискусия, защото въпреки изначално високото недоверие към Специализирания наказателен съд като съд на властта, който физически елиминира наказателните съдии от традиционните съдилища от определени категории дела, важни за актуалното държавно управление, българското правителство не се въздържа да покаже специално отношение към съда, в чиято компетентност попадат престъпленията, извършени по служба от самите министри. С постановление № 255 на Министерския съвет от 10.10.2019 г. за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2019 г. правителството отпуска целеви средства в размер на 1 000 000 лв. за заплащане на допълнителни трудови възнаграждения на съдиите в Специализирания наказателен съд. С тези средства Висшият съдебен съвет не може да се разпорежда по свое усмотрение независимо от това, че съгласно чл. 117, ал. 3 от Конституцията на Република България съдебната власт има самостоятелен бюджет. Нещо повече, в чл. 4 от постановлението е предвидено, че за разходването на тези средства по предназначение Висшият съдебен съвет следва да уведоми министъра на финансите. Извънредното финансиране на Специализирания наказателен съд само по себе си създава впечатление за властова корупция и за накърняване на независимостта на съда чрез избирателно финансово облагодетелстване.

Последното събитие, което не може да бъде подценено за изясняване на контекста, допълнително обосновава загрижеността ни, че последователно се дискредитира общественото доверие в специализираните наказателни съдилища (първоинстанционен и апелативен), които трябва да убедят обществото, че осигуряват справедливо правосъдие по внесените от прокуратурата обвинения за корупционни престъпления и престъпления по служба на високопоставените представители на държавните власти.

В същия план следва да бъде разгледано и друго действие на правителството за специално финансово третиране на прокуратурата. На 17.07.2019 г. правителството отпуска 2 000 0000 лв. за заплащане на допълнителни трудови възнаграждения на прокуратурата. Интересен детайл за институционалната култура и манталитет е, че в официалния сайт на правителството е обявено, че тези средства представляват одобрени допълнителни разходи на съдебната власт²³. Това създава впечатление, че за правителството прокуратурата е съдебната власт или поне тази част от нея, която е достойна да бъде облагодетелствана финансово. Впоследствие същият подход се вижда и в отпускнатите допълнителни парични средства за възнаграждения на съдиите от компетентните да правораздават по делата на министрите специализирани съдилища.

Убедени сме, че не бива да се допусне утвърждаване на съмнението в българското общество, че е възможно да бъде политически поругано достойнството на съдия, без това да е обусловено или последвано от точното приложение на закона от компетентните български органи. Не бива да се създава впечатление, че съдията, за да избегне негативни политически квалификации и сериозни неудобства за себе си и семейството си, следва да съобразява решаването на делата освен със закона и доказателствата и с извънпроцесуални фактори, политически и геополитически тенденции и конфликти или с интереса на изпълнителната власт. Поради това се обръщаме към Вас съобразно компетентностите, възможностите и авторитета Ви да изразите позиция, която да подкрепи българската държава и българската

---

²³ <https://www.gov.bg/bg/prestsentar/zasedaniya-na-ms/dneven-red-na-zasedanieto-na-ministerskiya-savet-na-17-07-2019-g>

съдебна власт в частност в **необходимостта да формулира приложимите в случая стандарти**, които се основават на приоритетните ценности на всяка правова държава – защита на човешкото достойнство, презумпция за невинност и независимост на съда, справедливост и правна сигурност.

В този смисъл апелираме за дефиниране и утвърждаване на международни стандарти, които:

- да установят **ясна граница на въздържание на политическите власти** да оповестяват публично имената на магистрати, за които се счита, че са замесени в корупционни действия, когато не конкретизират общите си декларации и не инициират законоустановената процедура по доказване на съответното деяние и вината на уличения магистрат;
- да формулират **система от мерки**, които следва да бъдат предприети от страна на всяка съдебна власт, за да преодолее репутационните вреди от неконкретизирани политически обвинения по отношение на конкретен съдия – както неговите лични и тези на семейството му, така и на цялото съдийско съсловие;
- да утвърдят своеобразен **протокол на дипломатически отговор**, когато политическите действия са извършени от друга суверенна държава.

С уважение,

**УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА
СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ**